

Joan Prat, oftalmòleg especialista en oculoplàstia

Nom: Joan Prat i Bartomeu

Edat: 48 anys

Professió: Oftalmòleg especialista en oculoplàstia

Vaig néixer a: Martorell i **visc a:** Castellví de Rosanes

Estic en contacte amb Ulls del món des de: l'any 2005

En Joan és un voluntari molt compromès amb la Fundació Ulls del món. Va començar a col·laborar-hi amb una comissió formativa el 2005 i des de l'any 2006 es desplaça a Moçambic dues vegades l'any per tal de formar els oftalmòlegs i residents de l'Hospital Central de Maputo en cirurgia de l'òrbita. Li fem aquesta entrevista unes setmanes després d'haver tornat del país africà per impartir el primer dels dos cursos sobre oculoplàstia previstos per a aquest any. El Dr. Prat exerceix com a cap del Servei d'Oftalmologia de l'Hospital Sant Joan de Déu, tasca que compagina amb el treball a la Unitat Oculoplàstica de l'Institut Oftalmològic de Barcelona.

Ens podries explicar com es desenvolupa, exactament, un curs de formació dels que fas a Maputo?

Hi ha un 90% de formació pràctica i un 10% de teòrica. La pràctica no difereix gaire de la que es fa aquí, amb els residents aprenent al costat del seu adjunt. Per tant, jo opero i els deixo participar en allò que crec que poden fer. La part teòrica és un petit curs en el qual els explico la patologia en qüestió i el grup de tècniques quirúrgiques per fer-hi front. En cada comissió se solen fer una o dues sessions teòriques.

Com veus l'evolució dels coneixements dels oftalmòlegs i residents de l'Hospital Central de Maputo?

Quan vaig començar, l'any 2005, la oculoplàstia era una gran desconeguda pels professionals sanitaris moçambiquesos, no la coneixien. De mica en mica els he pogut ajudar a identificar les malalties amb més claredat i ensenyar-los algunes tècniques quirúrgiques, però encara hi ha molta feina a fer.

Què els falta aprendre per poder fer les intervencions d'oculoplàstia amb total autonomia?

El principal problema és que l'Hospital Central de Maputo no té capacitat formativa i això suposa que no hi hagi cap subespecialista. Per formar gent necessites un equip de subespecialistes i a Maputo només hi ha oftalmòlegs generals. A través de les comissions, la feina de formació és fa molt lenta i necessites dos o tres anys per arribar a transmetre'ls els teus coneixements. Així que cal una immersió més important en aquest sentit.

Com definiries la forma de treballar dels professionals sanitaris moçambiquesos, en relació amb altres països que coneixes?

Els principals defectes és que tenen poca empenta i els falta una certa energia extra, la qual cosa sovint provoca errades. Per contra, tenint en compte el tipus de formació que han rebut, es pot dir que tenen un nivell de manualitat alta, són molt hàbils.

Què creus què hi manca a Moçambic per tenir un desenvolupament complet pel que fa a formació sanitària?

A Moçambic estan al nivell mínim d'oftalmologia: tenen un únic hospital i sis oftalmòlegs per 20 milions d'habitants i cap subespecialista. Així que podem dir que hi falta de tot. En aquest sentit, penso que les ONG han d'apostar clarament per una tasca de transmissió de coneixements i no simplement per donació de maquinària.

Què et motiva de la cooperació? Per què vas decidir-te a col·laborar amb Ulls del món?

És un tema personal. Al nostre interior hem de fer certes coses i una d'elles és ajudar la gent necessitada. Tenim uns deures interns amb nosaltres mateixos i uns deures externs amb els altres. D'altra banda, podríem dir que tinc l'anomenat *efecte Àfrica* bastant desenvolupat, però no és l'única cosa que em porta a ser voluntari de la Fundació, sinó la finalitat docent de les activitats. Per mi és bàsic això, si no s'ensenyés no viatjaria.

I en concret de Moçambic, què t'atrau?

M'interessa la societat d'allà. Quan viatjo, tinc llargues converses amb la gent del país sobre la situació política i social. M'interessa molt la immersió social; puc dir que conec bastant bé la societat moçambiquesa i això ho aprenc més enllà de l'hospital.